

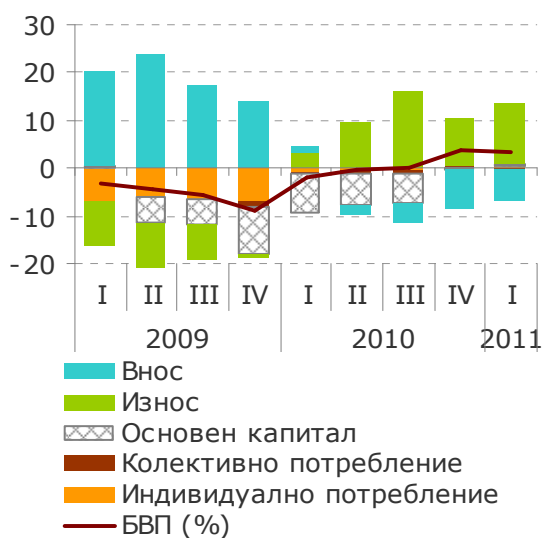
Обзор на макроикономическото състояние и политики

- **Пактът за финансова стабилност беше приет.** Народното събрание гласува две промени в Закона за устройството на държавния бюджет, които налагат ограничение от 40% от БВП за държавните разходи и 2% от БВП за дефицита на държавния бюджет. Приетите лесни и прозрачни фискални правила имат за цел да осигурят дългосрочната устойчивост на публичните финанси. Освен възможността за известна гъвкавост на фискалната политика при шокове, те създават и предпоставки за понататъшна оптимизация на публичните разходи, като се даде приоритет на политиките с положителен ефект върху икономическия растеж и благосъстояние и, в същото време, осигуряват адекватна социална защита.
- **Ръстът на БВП през първо тримесечие на 2011 г. бе ревизиран в посока нагоре до 3.4%** (сезонно изгладени данни, растеж на годишна основа) в сравнение с експресната оценка от 2.5%, публикувана месец по-рано. Растежът на БВП е по-висок и спрямо нивото на показателя от 2.5% средно за ЕС. Последните прогнози на някои независими анализатори са също близки до правителствената прогноза от 3.6% реален растеж на БВП през 2011 г. и са дори с до 0.5 п.п. по-положителни от правителствената прогноза от 4.1% за 2012 г. Износът бе основният двигател на растежа, а признаци на възстановяване бяха наблюдавани и от страна на вътрешния пазар с положителния принос на частното потребление. Брутната добавена стойност нарасна с 1.1% на годишна база, като основен принос за пръв път от 2009 г. отчете секторът на услугите.
- Повишението в **производителността на труда** се запази и през първо тримесечие на 2011г., като оказа положително въздействие и за продължаващото намаление на реалните разходи за труд на единица продукция. Подобреното на производителността и ограниченото нарастване на заплатите свидетелства за запазване на разходната конкурентноспособност в търгуемия сектор.
- **Промисленият оборот** запази двуцифрения си ръст, подкрепен от продажбите за износ. Търговията на дребно също продължи да нараства, докато строителната продукция се сви въпреки положителните сигнали от нарастването на бизнес климата в сектора за първи път през последните месеци. **Стопанската конюнктура** през май остана сравнително непроменена.
- Общият брой безработни продължи да намалява и през май. Броят на устроените на работа на първичния пазар се запази относително висок, независимо от отбелязаното слабо намаление в сравнение с предходния месец. След отчетеното забавяне на **темпа на инфлация** през предходния месец, повишението на потребителските цени се стабилизира на 3.4% през май, в съответствие с очакванията.
- **Паричното предлагане** слабо ускори ръста си спрямо този, а кредитът за частния сектор продължи бавното си възстановяване. Кредитът за нефинансови предприятия продължи да нараства с най-бързи темпове, докато потребителските кредити остават на червено спрямо година по-рано, но забавиха спада си до 1.2%.
- **Дефицитът по КФП** на касова основа в края на април възлезе на 552 млн. лв., което е намаление с 1.1 пр.п. до 0.7% от БВП в сравнение с нивото му през съответния период на предходната година.
- Положителната тенденция за **намаляване на спредовете спрямо бенчмарковите германски федерални облигации** по всички матуритетни сегменти продължи през месеца. Регистрираният спред към бундесбондове със сходен матуритет е най-ниският, регистриран на първичен пазар за съкровищни бонове.

Текущо икономическо развитие

- С предварителните данни на НСИ ръстът на БВП през първо тримесечие на 2011 г. спрямо същия период на 2010 г. бе ревизиран в посока нагоре до 3.4% (сезонно изгладени данни). Износът бе основният двигател на растежа, като приносът на външното търсене достигна 6.2 пр.п. Наблюдавани бяха и признаци на възстановяване на вътрешния пазар с положителния принос на частното потребление от 0.5 пр.п. Базовият ефект от по-слабото представяне на икономиката през първото тримесечие на 2010 г. също оказва влияние. На тримесечна база ръстът на икономиката бе 0.6%.

Приноси за растежа на БВП
(пр.п., на годишна база)

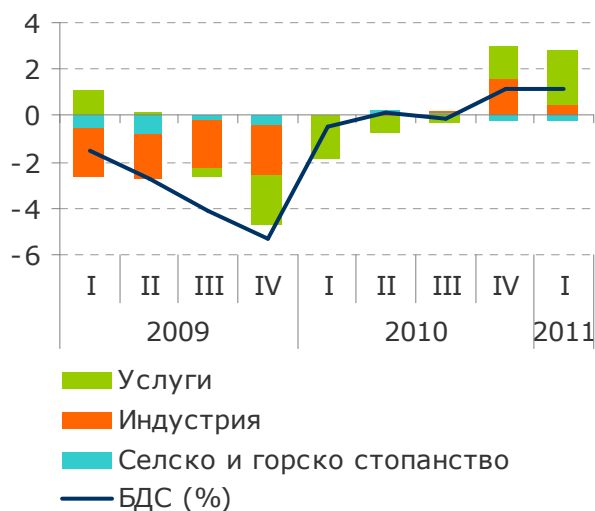
Източник: НСИ

- Индивидуалното потребление регистрира годишен ръст за второ поредно тримесечие, като нарасна с 0.8%. Подобрието му обаче бе компенсирано до голяма степен от свиването на колективното потребление, свързано с прилаганата стриктна фискална дисциплина, така крайните потребителски разходи нараснаха едва с 0.1%.

Брутообразуването на основен капитал отчете положителен ръст от 1.6% на годишна база, но въпреки това нарастването на инвестициите остана на отрицателна територия поради намаляващите запаси. Износът продължи да нараства с бързи темпове от 20.1% в реално изражение. При вноса също бе отчетен растеж от 8.6%.

- От страна на предлагането, брутната добавена стойност нарасна с 1.1% на годишна база като с основен принос за пръв път от 2009 г. бе секторът на услугите.

Приноси в БДС
(пр.п., на годишна база)

Източник: НСИ

- Ръстът на добавената стойност в услугите се ускори през първите три месеца и достигна 3.6% спрямо съответния период на 2010 г. и 1.7% спрямо предходното тримесечие. Принос за положителното развитие имаха секторите «Финанси, кредит, застраховки», операции с недвижимо и движимо имущество и бизнес услугите, в които отчетеното средно нарастване бе 6.5%. Индустиалният сектор забави ръста си до 1.6%, а

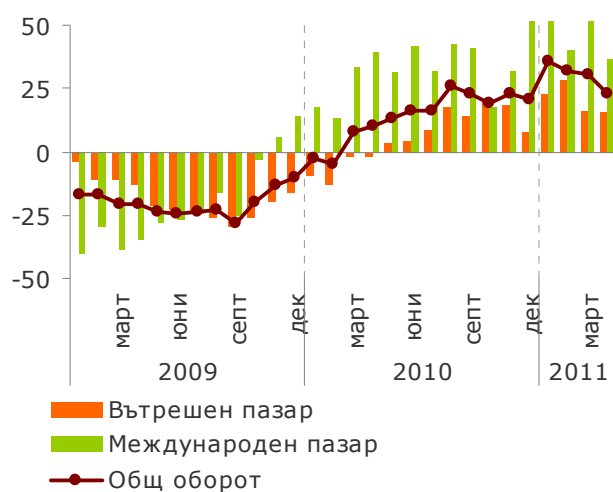
строителството продължи да се свива. БДС в аграрния сектор регистрира спад от 3.3% на годишна база, въпреки нарастването с 1.1% спрямо предходното тримесечие.

- Намалението на заетостта в резултат на свитото търсене и спада в сезонната активност през зимните месеци обуслови подължаващото повишение в **производителността на труда** с 5.2% на годишна база през първо тримесечие на 2011г. Преработващата промишленост бе с най-голям принос и запази високия темп на нарастване при този показател, който се повиши с 8.9% спрямо съответния период на 2010г. Подобриенето на производителността и ограниченото нарастване на заплатите оказа положително въздействие и за подължаващото намаление на реалните разходи за труд на единица продукция, които отчетоха понижение от 7%. Делът на разходите за труд в БДС отчете понижение, което в съчетание с нарастването на добавената стойност, говори за повишение в печалбата на работодателите. Развитието на производителността на труда през първо тримесечие свидетелства за запазване на разходната конкурентноспособност в търгуемия сектор.
- Нарастването на **оборота на промишлените предприятия** забави годишноста си нарастване, но запази двуцифрения си темп на растеж, като отчете повишение от 22.8% през април. Продажбите на външния пазар имаха съществена роля за това, като ръстът им се сви до 36.7% на годишна база, докато оборотът на вътрешния пазар остана почти непроменен с нарастване от 15.1%. Основен принос за растежа на продажбите за износ имаше производството на основни метали и метални изделия, без

машини и оборудване, главно поради по-високите продажби на въоръжение и боеприпаси. Според предназначението на продукцията, продуктите за междинно потребление се откриоха с най-голям дял.

- **Промишленото производство** нарасна с 8.3% в реално изражение, като за това основно допринесоха енергийните стоки.

Оборот в промишлеността
(%, на годишна база)

Източник: НСИ

- След ръста през предходния месец, **търговията на дребно** се повиши с 0.5% спрямо година по-рано, след като търговията в неспециализирани магазини с разнообразни стоки продължи да отчита силен ръст на годишна база от 10.6%.
- Спадът в **строителната продукция** се задълбочи до 22.1%. Принос за това имаха както сградното, така и гражданското строителство, като продължиха да отчетат понижение съответно от 16.3 и 29.8%.
- През май **стопанската конюнктура** в страната остана почти без промяна в сравнение с април. Бизнес климатът в строителството регистрира растеж

за първи път за последните няколко месеца. Предприемачите отчитат подобрене в настоящата бизнес ситуация и ръст в получените поръчки през последния месец. При услугите и търговията на дребно не бе регистрирана промяна, но трябва да се отбележи, че в търговията на дребно бе отчетен спад с 14 пр.п. на мениджърите, които определят недостатъчното търсене като основен проблем в бранша. Единствено бизнес климатът в промишлеността отчете понижение с 2.4 пункта.

Бизнес климат
(баланс на мненията)

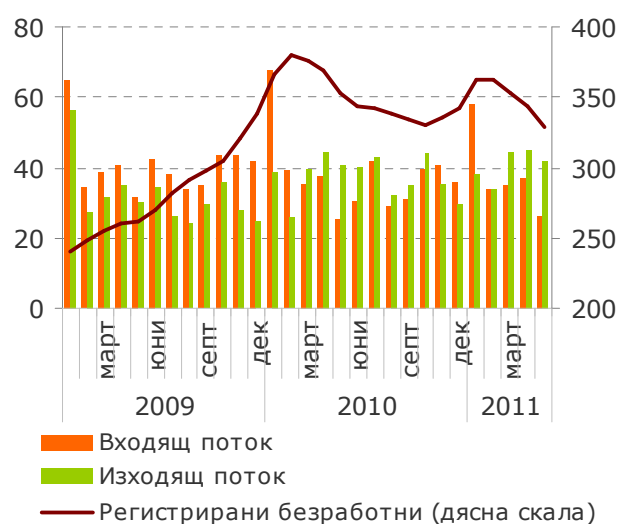

Източник: НСИ

- Общият брой безработни през май се понижи с 4.5% за месеца до 328.5 хил. души, което бе спад от 6.9% спрямо година по-рано. Както входящият, така и изходящият поток се понижиха спрямо предходния месец, но изходящият поток остана с 59% над нивото на входящия, с което допринесе за общото понижение. Броят на започналите работни места намалеха до 20.1 хил. (с 12.7% спрямо предходния месец), основно поради намалената активност на програмите и мерките за насърчаване на заетостта. По-ниското търсене на труд в рамките на провежданата активна политика на пазара на труда се свързва с

възстановяването на сезонните дейности на първичния трудов пазар през пролетните месеци. Броят на устроените на работа на първичния пазар се запази относително висок, независимо от отбелязаното слабо намаление в сравнение с предходния месец. Увеличение на заетите работни места през месеца регистрираха преработващата промишленост, търговия, хотели и ресторанти, строителство, операции с недвижими имоти.

Входящ и изходящ поток и общо регистрирани безработни (хил. души)

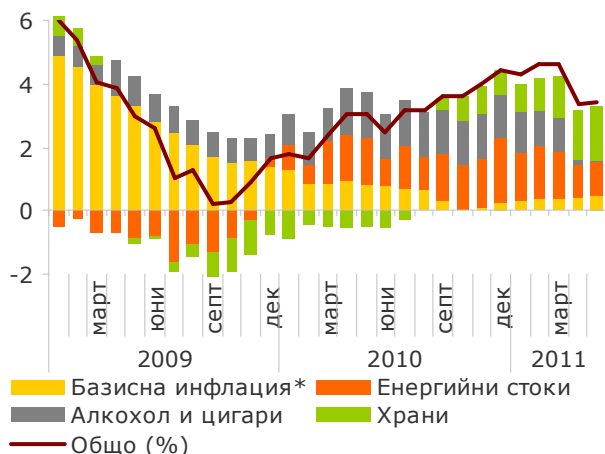

Източник: АЗ

- След отчетеното забавяне през предходния месец, годишният ръст на **инфлация** през май се стабилизира на ниво от 3.4%. Месечното изменение на цените на храните продължи тенденцията си на забавяне, като отчете спад в съответствие с характерните за сезона колебания в ценовата динамика на тази позиция. Въпреки това изменението им на годишна база остана високо. Годишният ръст на енергийните цени също се забави в резултат на намалението в международните цени на петрола през май. Базисната инфлация

продължи да отчита ниски стойности, с изключение на компонентите, свързани с цените на храните и енергийните стоки, като хранене извън дома и транспортни услуги.

Приноси по компоненти на ХИПЦ
(пр.п., на годишна база)

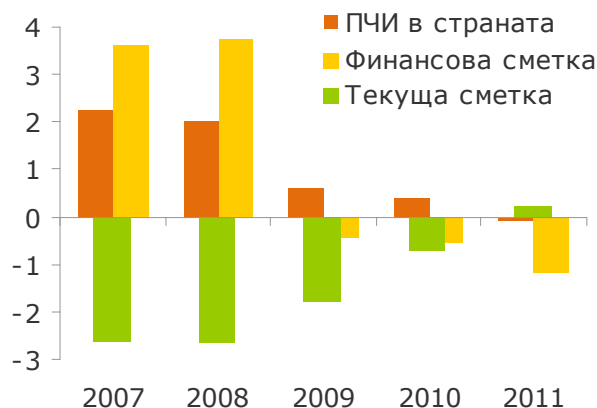
*вкл. услуги и нехранителни стоки (без енергия)

Източник: НСИ

- **Излишъкът по текущата сметка** възлезе на 214.9 млн. евро за първите четири месеца на годината (0.6% от БВП) в резултат на продължаващото нарастване на износа. Износът на стоки през април нарасна с 35.4% на годишна база, като общо от януари до април спрямо същия период на 2010 г. ръстът възлезе на 50.4%. В същото време вносът също продължи да нараства с високи темпове, като изменението му през април спрямо съответния месец на предходната година възлезе на 20.4%. За първите четири месеца в България са внесени стоки на стойност 6.5 млрд. евро, което е с 27.4% повече спрямо 2010 г.
- **Статиите «Услуги» и «Доход» запазиха положителния си принос** за динамиката на баланса по текущата сметка, като първата увеличи излишъка си до 88.7 млн. евро, с което положителното салдо по сметката за периода януари-април възлезе на 229.9 млн. евро. В същото време от

началото на годината дефицитът по дохода се сви с 17.5% до 361.1 млн. евро. За първите четири месеца нетните текущи трансфери се понижиха минимално с 7.5% до 470.7 млн. евро спрямо същия период на предходната година.

ПЧИ, текуща и финансова сметка
(януари-април, млрд. евро)

Източник: БНБ

- И през април **салдото по финансовата сметка** бе отрицателно в размер 242.7 млн. евро, като натрупаният дефицит от началото на годината достигна 1.17 млрд. евро. ПЧИ в страната практически няма от началото на 2011 г., след като за първите четири месеца те са отрицателни в размер на 62.5 млн. евро. През април сумата на ПЧИ също бе отрицателна макар и само с 2.8 млн. евро. Статия «други инвестиции», която включва информация за чуждестранните активи и пасиви на банките и фирмите под формата на заеми и депозити, регистрира дефицит на стойност 1.05 млрд. евро от началото на годината. Банките продължават да изнасят капитали от страната основно посредством изтегляне на депозити от страна на нерезиденти и откриване на чуждестранни депозити от страна на банките. От

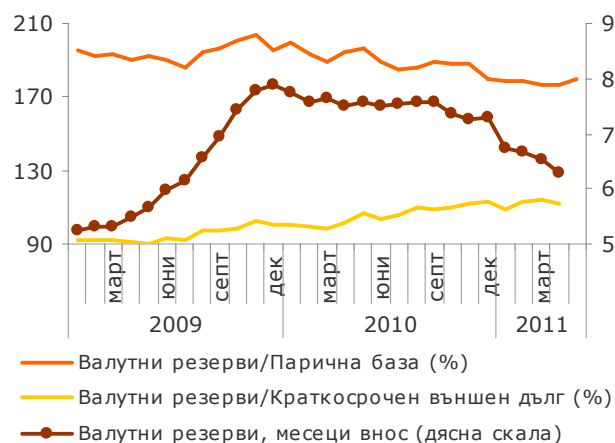
началото на годината от българските банки са изтеглени депозити в размер на 566 млн. евро. В същото време самите банки са открили чуждестранни депозити на стойност 617.2 млн. евро. Само през април банките са придобили чуждестранни активи под формата на депозити в размер на 254 млн. евро, което води до изтичане на капитал от страната.

- **Общият платежен баланс** за месеца бе отрицателен и възлеза на 258.3 млн. евро. От началото на годината дефицитът бе в размер на 923.1 млн. евро.
- Тенденцията на свиване на външната задлъжнялост продължи и през април. **Брутният външен дълг (БВД)** на страната достигна 93.2% от БВП или 36,01 млрд. евро, което е с 3.1% под стойността му за същия месец на предходната година и 0.7% под нивото от февруари. Изменението на годишна база се дължи в най-голяма степен на динамиката в задлъжнялостта на банките. Секторът понижи външния си дълг със 17% за предходните 12 месеца до 6.27 млрд. евро, което представлява 17.4% от общия БВД на страната. Същевременно бе отчетено леко повишение в задлъжнялостта на небанковия сектор, след като външният дълг на «други сектори» нарасна с 3.9% на годишна база. Дългът на държавно управление, който е 7.6% от общия, на практика остана непроменен спрямо март, но продължи да спада на годишна база. Общият размер на публичния и публично гарантирания дълг възлиза на 4.1 млрд. евро или 10.7% от БВП. По отношение на времевата структура на дълга не бяха наблюдавани съществени промени. Краткосрочният дълг намаля с 8.3% на годишна база и с 1.7% спрямо предходния месец, като

резервите на БНБ осигуряват адекватно покритие от 112.1%.

- **Международните валутни резерви** отчетоха положителен растеж за първи път от февруари както на годишна, така и на месечна база. Техният растеж бе съответно 2.3% и 0.3%, като резервите достигнаха 12.2 млрд. лв. в края на месец май. Покритието на паричната база бе 179.3%, като резервите са достатъчни да осигурят 6.3 месеца внос на годишна база към април.

Валутни резерви

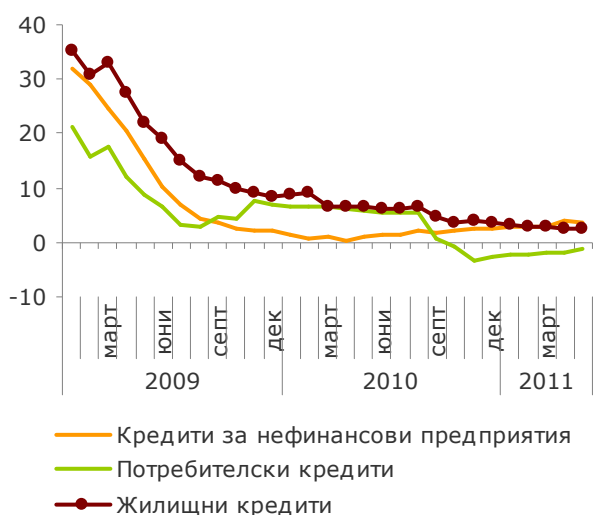
Източник: БНБ

- **Паричното предлагане** нарасна със 7.9% на годишна база през май, като слабо ускори ръста си спрямо този през март и април, когато бе съответно 7.4 и 7.6%. Бързоликвидният агрегат М1 отстъпи водещата си роля за годишния растеж на широките пари, след като забави нарастването си до 3.5%. Така годишният растеж на широките пари бе под влияние на по-бързия растеж на квази парите – 10.4% срещу 9.4% месец по-рано. Общо депозитите нараснаха с 8.6% благодарение на повисокия ръст на депозитите на предприятията, които се ускори от 6.3% през април до 8.8% в края на май. Депозитите на домакинствата

забавиха незначително ръста си до 11.8% в края на май от 12% месец по-рано.

- **Кредитът за частния сектор** продължи бавното си възстановяване, след като нарасна с 0.1% през май и така ръстът му на годишна база се повиши до 2.2%. Развитието на кредитните агрегати от предходните месеци до голяма степен се запази непроменено. Кредитът за нефинансови предприятия продължи да нараства с най-бързи темпове, въпреки че ръстът му през май се забави минимално до 3.7%. Потребителските кредити остават на червено спрямо година по-рано, но спадът им се забави до 1.2% от 1.7% през предходния месец. Забавянето в ръста на ипотечните кредити почти спря през май, като се стабилизира на ниво от 2.6%.

Кредити за нефинансовите предприятия и домакинствата
(%, на годишна база)

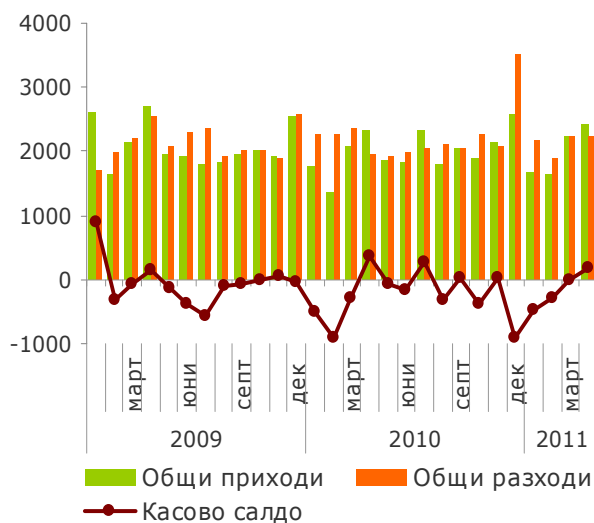
Източник: БНБ, МФ

- **Лихвените проценти** по краткосрочни кредити в лева и по дългосрочни кредити във всички валути се повишиха през май, докато цената на краткосрочните кредити в чуждестранна валута се понижи.

Въпреки динамиката на лихвените проценти, новоотпуснатите кредити нараснаха през месеца общо с 7.4%. Цената на привлечените от банките ресурси се повиши по отношение на всички срочности и валути. Следвайки тяхната динамика, новоприетите депозити нараснаха с 9.5% спрямо предходния месец.

- **Дефицитът по КФП** в края на април бе в размер на 552 млн. лв. на касова основа. Това възлиза на 0.7% от БВП, което е намаление с 1.1 пр.п. в сравнение с нивото му през съответния период на предходната година. Салдото по консолидирания бюджет през месеца бе положително за втори пореден месец, като отчете излишък от 190.5 млн.лв.

Консолидиран бюджет
(месечна стойност в млн. лева)

* вкл. вноската в бюджета на ЕС

Източник: МФ

- Нарастването на **общите приходи** се забави от 7.4% през март до 4.2% през април, но въпреки това стойността на приходите постъпили от началото на годината бе с 6.1% по-висока в номинално изражение спрямо съответния период на 2010 г. Принос за това имаше нарастването на данъчните приходи с 11.2%, докато

нивото на неданъчните постъпления и помощите бе по-ниско в сравнение със стойността им за съответния период на предходната година. Постъпленията по всяка от основните групи данъци, натрупани през първите четири месеца на 2011г., бяха по-високи в сравнение със стойностите им за януари-април 2010г. При косвените данъци бе отчетен ръст от 17.9%, докато при преките данъци увеличението бе едва с 1.4%. Приходите от социални и здравно осигурителни вноски също бяха по-високи спрямо постъпилите през първите четири месеца на 2010г¹.

Държавногарантираният дълг бе в размер на 1.5% от БВП.

- Според месечната динамика на данъчните приходи, постъпленията от данъци върху печалбата, ДДФЛ, ДДС и акцизи през април са се увеличили спрямо същия месец на 2010г., а митата и другите данъци отчетоха номинално намаление. През април бе получена и вноската на БНБ от превишението на приходите над разходите в размер на 200.9 млн. лева.
- **Общите разходи**, включително вноската в бюджета на ЕС, отчетоха намаление от 3.3% в номинално изражение в края на април спрямо същия период на предходната година. С най-голям принос за ограничаване на разходите бе намалението на капиталовите разходи, следвано от субсидиите, разходите за заплати и възнаграждения на персонала и текущата издръжка.
- Фискалният резерв бе в размер на 4.7 млрд. лв. към края на април 2011г.
- Държавният дълг бе в размер на 15.1% от БВП в края на април. Вътрешният дълг бе 5.1% от БВП, а външният възлезе на 8.5% от БВП.

---

¹ Нормативно регламентираният размер на вноската за социално осигуряване бе повишен с 1.8 п.п. от началото на 2011г.

Основни икономически индикатори

		2008	2009	2010	Q2'10	Q3'10	Q4'10	Q1'11	XII' 10	I' 11	II' 11	III' 11	IV' 11	V' 11
БВП*														
БВП*	%, у/у	6.1	-5.5	0.2	-0.4	0.0	3.8	3.4						
Потребление	%, у/у	2.5	-7.3	-1.1	-1.3	-1.4	0.0	0.1						
Инвестиции	%, у/у	16.3	-24.9	-14.0	-18.7	-17.4	-4.8	-9.4						
Износ	%, у/у	3.0	-11.2	16.2	16.5	27.6	15.1	20.1						
Внос	%, у/у	4.2	-21.0	4.5	2.9	5.3	10.7	8.6						
Селско стопанство	%, у/у	29.6	-6.1	3.9	3.0	1.3	-2.3	-3.3						
Индустрия	%, у/у	4.4	-7.8	1.9	-0.2	0.4	6.2	1.6						
Услуги	%, у/у	5.0	-0.8	-0.9	-1.0	-0.4	2.1	3.6						
Корективи	%, у/у	5.7	-16.5	-0.2	-1.7	3.5	5.9	8.5						
Краткосрочна бизнес статистика														
Промислено производство	%, у/у	0.7	-18.3	2.0	1.5	4.4	5.2	10.3	6.7	10.2	15.4	7.2	8.3	
Оборот в промишлеността	%, у/у	13.7	-20.2	14.1	13.0	21.5	21.1	32.2	21.0	35.9	32.2	30.1	22.8	
Оборот в търговията на дребно	%, у/у	8.9	-8.9	-5.6	-8.4	-4.1	-4.3	0.4	-3.5	-0.1	-0.1	1.4	0.5	
Строителна продукция	%, у/у	12.7	-14.5	-18.0	-20.7	-15.0	-8.5	-14.8	-14.2	-12.2	-13.1	-18.4	-22.1	
Общ бизнес климата	баланс	38.0	10.2	9.6	9.1	9.7	11.5	13.8	11.5	13.4	16.1	12.0	14.4	14.2
Промисленост	баланс	39.9	12.3	13.4	14.6	14.7	15.0	21.6	16.0	20.2	24.3	20.4	24.5	22.1
Търговия на дребно	баланс	41.3	13.5	10.1	8.2	8.8	13.0	13.0	12.4	12.4	11.3	15.4	11.2	11.2
Строителство	баланс	40.3	8.5	5.1	5.9	4.0	2.9	4.7	1.4	1.9	7.0	5.3	2.0	5.7
Услуги	баланс	28.7	5.1	5.6	2.0	6.1	11.8	8.1	11.9	12.3	13.5	-1.4	9.7	9.8
Пазар на труда														
Коеф. на икономическа активност (15+)	%	53.8	53.0	52.0	52.2	52.5	52.1	50.8						
Коеф. на заетост (15+)	%	50.8	49.4	46.7	47	47.5	46.3	44.7						
Заетост (НРС)	%, у/у	3.3	-3.2	-6.2	-6.9	-5.4	-4.7	-4.0						
Безработица (НРС)	%	5.6	6.8	10.2	10	9.5	11.2	12.0						
Безработица (АЗ)	%	6.3	7.6	9.5	9.6	9.1	9.1	9.7	9.2	9.8	9.8	9.5	9.3	8.9
Номинална раб. заплата	%, у/у	26.5	11.8	6.3	8.7	9.4	10.4	8.4	10.6	8.5	8.7	8.3		
Реална раб. заплата**	%, у/у	13.0	9.1	3.2	5.7	5.9	6.1	3.7	5.8	4.0	3.9	3.6		
Производителност на труда (БВП на зает)	%, у/у	3.5	-2.9	6.4	8.2	5.7	7.8	5.2						
Реални разходи на едниница труд (БВП)	%, у/у	3.7	8.1	-2.2	1.7	-6.2	-6.7	-7.0						
Инфлация														
Хармонизиран индекс на потребителски цени	%, у/у	11.9	2.5	3.0	2.9	3.3	4.0	4.5	4.4	4.3	4.6	4.6	3.3	3.4
Цени на производител на вътрешния пазар	%, у/у	13.3	-4.3	7.2	5.6	9.5	11.1	11.9	12.0	11.1	12.5	12.1	10.7	
Консолидиран бюджет (с натрупване)														
Приходи и помощи	млн. BGN	27313	25041	23933	11189	17346	23933	5530	23933	1675	3303	5530	7950	
Общо разходи	млн. BGN	25323	25667	26755	12704	18872	26755	6272	26755	2153	4053	6272	8502	
Вноска в бюджета на ЕС	млн. BGN	720	746	670	359	529	670	250	670	60	211	250	286	
Касов дефицит (-) / излишък (+)	млн. BGN	1990	-626	-2823	-1515	-1527	-2823	-742	-2823	-477	-751	-742	-552	
	% БВП	2.9	-0.9	-4.0	-2.2	-2.2	-4.0	-1.0	-4.0	-0.6	-1.0	-1.0	-0.7	
Държавен и държавногарантиран дълг	млн. BGN	10710	10641	11775	10970	11397	11775	11444	11775	11501	11449	11444	11403	
	% БВП	15.5	15.6	16.7	15.6	16.2	16.7	15.1	16.7	15.2	15.1	15.1	15.1	

Текущо икономическо развитие: избрани теми, България, Юни 2011г. - 10 -

		2008	2009	2010	Q2'10	Q3'10	Q4'10	Q1'11	XII'10	I'11	II'11	III'11	IV'11	V'11
Фискален резерв	млрд. BGN	8382	7673	6012	6029	6711	6012	4699	6012	5412	5072	4699	4683	
	%, у/у	12.5	-8.5	-21.6	-27.1	-12.7	-21.6	-26.1	-21.6	-26.7	-20.1	-26.1	-29.8	
Финансов сектор														
Международни резерви	млн. EUR	12713	12919	12977	12155	12764	12977	12209	12977	12224	12329	12209	11965	12245
Покритие на пар. база	%	175.3	195.2	179.8	189.2	188.6	179.8	176.3	179.8	178.6	178.5	176.3	176.7	179.3
Покритие на вноса	месеци	5.4	8.0	7.3	7.4	7.6	7.3	8.3	7.3	6.7	6.7	6.5	6.3	
Покритие на краткоср. външен дълг	%	96.5	100.2	112.8	103.7	108.9	112.8	113.5	112.8	108.4	113.5	113.5	112.1	
Паричен агрегат М1	%, у/у	-4.1	-8.8	0.8	0.9	7.7	0.8	4.9	1.4	2.0	0.5	4.9	4.5	3.5
Паричен агрегат М3	%, у/у	8.8	4.2	6.2	8.0	8.4	6.2	7.4	6.4	7.4	6.2	7.4	7.6	7.9
Депозити	%, у/у	8.8	7.6	6.6	10.1	9.4	6.6	8.2	6.9	8.1	6.8	8.2	8.3	8.6
Кредит към частния сектор	%, у/у	32.9	3.8	1.1	2.0	1.6	1.1	1.6	1.1	1.6	1.7	1.6	2.1	2.2
Кредит към нефинансовите предприятия	%, у/у	33.1	2.3	2.4	1.2	1.8	2.4	3.0	2.4	2.9	3.0	3.0	3.8	3.7
Кредит за домакинствата	%, у/у	31.4	5.8	-0.8	3.7	0.8	-0.8	-0.7	-0.8	-0.7	-0.7	-0.7	-0.7	-0.6
Лихвен процент (краткосрочни кредити)	%	10.9	10.5	8.5	8.3	8.8	8.0	6.4	8.2	5.9	6.7	6.8	6.2	8.3
Лихвен процент (срочни депозити)	%	5.6	7.0	5.4	5.3	5.0	5.1	5.1	5.2	5.2	4.9	5.1	4.8	5.0
Валутен курс BGN/USD	кр. пер.	1.39	1.36	1.47	1.59	1.43	1.47	1.38	1.47	1.43	1.41	1.38	1.32	1.36
	ср. пер.	1.34	1.41	1.48	1.54	1.52	1.44	1.43	1.48	1.46	1.43	1.40	1.35	1.36
Брутен външен дълг														
Брутен външен дълг	% БВП	104.9	108.0	101.8	103.5	101.3	101.8	93.9	101.8	95.2	95.2	93.9	93.2	
Краткоср. външен дълг	% БВД	35.4	32.7	31.4	31.4	32.1	31.4	29.9	31.4	29.9	29.9	29.9	29.6	
Вътрешнофирмени заеми	% БВД	36.4	38.5	40.2	40.1	40.2	40.2	40.4	40.2	41.1	41.2	40.4	40.6	
Платежен баланс														
Текуща сметка	млн. EUR	-8162	-3118	-356	-308	1343	-837	210	-276	63	81	66	5	
Текуща сметка, плъзгаща се база	% БВП	-23.4	-8.7	-1.0	-4.4	-1.2	-1.0	1.1	-1.0	0.0	0.2	1.1	1.5	
Търговски баланс	млн. EUR	-8597	-4174	-2412	-786	-118	-941	53	-329	94	-15	-27	-177	
Търговски баланс, плъзгаща се база	% БВП	-24.6	-11.6	-6.7	-9.0	-6.7	-6.7	-4.9	-6.7	-5.6	-5.3	-4.6	-4.3	
Износ, f.o.b.	млн. EUR	15204	11699	15588	-4594	-4531	-5250	-4724	1399	1590	1490	1697	1602	
	%, у/у	12.5	-23.1	33.2	15.0	15.8	26.5	30.3	45.5	72.5	48.4	49.9	35.4	
Внос, f.o.b.	млн. EUR	-23801	-15873	-18001	3808	4413	4310	4776	-1728	-1495	-1505	-1724	-1779	
	%, у/у	14.7	-33.3	13.4	39.1	44.4	32.7	56.2	28.8	37.1	36.3	20.5	20.4	
Капиталова сметка	млн. EUR	277	477	291	-90	178	140	13	85	-2	10	4	2	
Финансова сметка	млн. EUR	11473	1190	-1	152	-48	539	-928	393	-506	-67	-91	-31	
Нетни преки чуждестранни инвестиции	млн. EUR	6212	2498	1459	420	443	573	-80	218	225	76	-381	-7	
Нетни портфейлни инвестиции	млн. EUR	-731	-570	-661	-316	-47	-153	-189	-195	-128	-55	-6	171	
Други нетни инвестиции	млн. EUR	5980	-719	-774	52	-433	119	-649	370	-595	-87	34	-404	
Промяна в международните резерви на БНБ***	млн. EUR	-674	650	384	382	-722	-65	665	-279	628	-54	90	258	

* По цени от 2000 г, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни.

** Дефлирани с ХИПЦ..

*** (-) повишение; (+) понижение в международните резерви на БНБ

Актуално състояние и обзор на държавния дълг

Най-нисък регистриран спред спрямо бундес-бондовете на първичен пазар за съкровищни бонове

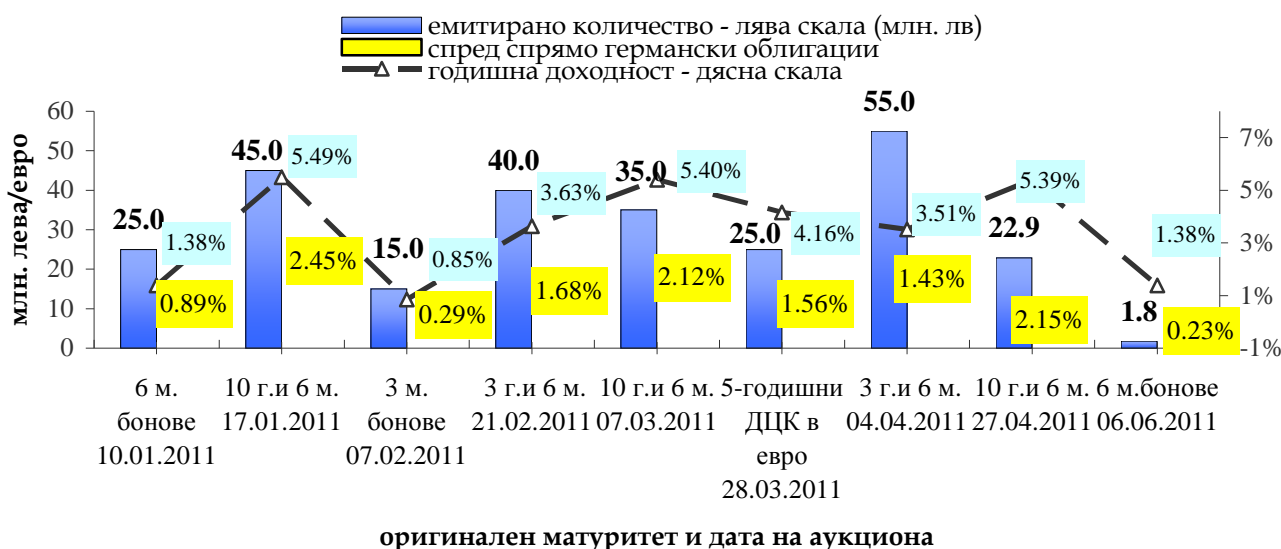
На 9 май 2011 г. Министерството на финансите (МФ) проведе аукцион за продажба на шестмесечни сконтони държавни ценни книжа (ДЦК). На проведения аукцион за продажба на краткосрочни ДЦК в обем от 25 млн. лв. бяха подадени поръчки за 60.5 млн. лв., с което търсенето надвиши близо 2,5 пъти предлагането.

Въпреки високото търсене от страна на инвеститорите в български вътрешен държавен дълг, МФ взе решение да одобри по-малък размер от предложените за продажба ДЦК. Бяха одобрени поръчки с обща номинална стойност 1.8 млн. лв. при средна годишна доходност от 1.38%.

Това решение на МФ кореспондира с отсъствието на временни краткосрочни дисбаланси в ликвидността на държавните финанси и перспективите по отношение състоянието на бюджетния баланс, както и с актуалната макроикономическа обстановка в страната. Като се отчита наличието на подходящи условия за това, въздържането от заемни операции следва да бъде допълнителен стимул на ликвидността във финансовата система и оттам за нарастване на кредита за реалния сектор.

Позитивната тенденция за намаляване на спредовете спрямо бенчмарковите германски федерални облигации по всички матуритетни сегменти продължи. Регистрираният спред към германските бундесбондове със сходен матуритет бе около 0,23%. Това е най-ниският спред спрямо бундесбондовете, регистриран на първичен пазар за съкровищни бонове.

Резултати от последните проведени аукциони за ДЦК

Допълнителни данни за резултатите от аукционите се съдържат на интернет страницата на Българска народна банка, която е фискален агент на правителството www.bnb.bg

МФ преотвори успешно 5-годишните бенчмаркови ДЦК, деноминирани в евро

На 16 май МФ проведе аукцион за продажба на 5-годишни ДЦК, деноминирани и платими в евро. Номиналната стойност на предложеното за продажба количество бе 35 млн. евро, като обемът на заявките достигна близо 118 млн. евро и съответно коефициентът на покритие бе 3.36. Постигнатата среднопретеглена годишна доходност на аукциона от 4.1% бе по-добра спрямо първото предлагане на емисията през март 2011 г., когато тя възлезе на 4.16%. Среднопретеглената годишна доходност на всички заявени поръчки също намаля и достигна 4.22% - под текущата доходност еврооблигациите със сходен остатъчен матуритет на Унгария, Литва и Турция. Отчетеният спред спрямо съответните германски федерални облигации бе приблизително 167 базисни точки, което е под стойността на показателя CDS (около 200 б.т.), измерващ суверенната рискова премия за България.

След успешното преотваряне на емисията обемът ѝ възлезе на 60 млн. евро, което затвърждава бенчмарковия ѝ статут в средносрочния сегмент на дълговата крива.

Стабилното ниво на държавния дълг - от първостепенно значение за държавните финанси

Към края на април номиналният размер на държавния дълг възлезе на 5 249.2 млн. евро, от които 1 978.9 млн. евро вътрешен и 3 270.3 млн. евро външен дълг. В номинално изражение дългът бележи намаление с приблизително 11.8 млн. евро в сравнение с нивото му в края на предходния месец. Като резултат от регистрираната валутнокурсва разлика и в по-малка степен на извършените погашения през месеца. Съотношението държавен дълг/БВП бе 13.6%.

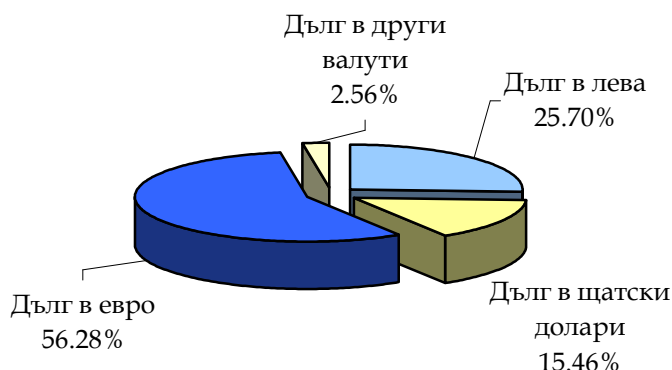
Размер на държавния дълг					
					(млн. евро)
Структура	31.12.2010	31.1.2011	28.2.2011	31.3.2011	30.4.2011
Вътрешен държавен дълг	2 011.5	1 914.6	1 900.1	1 941.5	1 978.9
Външен държавен дълг	3 373.5	3 345.7	3 336.4	3 319.5	3 270.3
Общо държавен дълг	5 385.0	5 260.3	5 236.5	5 261.0	5 249.2
Общо държавен дълг/БВП (%)*	14.9	13.6	13.5	13.7	13.6

* При изчислението са използвани актуализирани данни за БВП за 2011 г.

Валутната структура на държавния дълг не генерира рискове, свързани с неговото обслужване

В резултат на новоемитираните ДЦК и извършените плащания по дълга през месец април във валутната структура на дълга настъпиха леки промени. Делът на дълга деноминиран в лева достигна 25.7%, при 24.9% през март, за сметка на дълга деноминиран в евро, щатски долари и други валути, който намаля и достигна съответно до 56.3%, 15.5% и 2.6%.

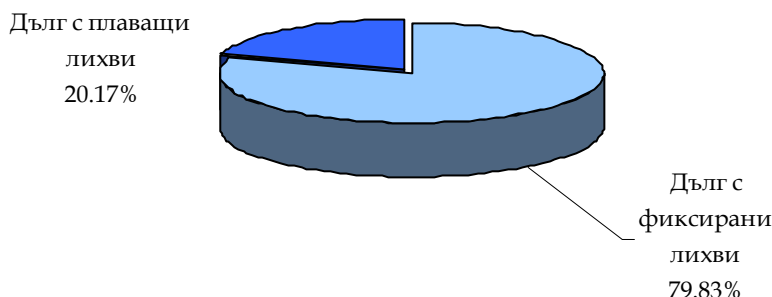
Валутна структура на държавния дълг към 30 април

Лихвената структура на държавния дълг осигурява предсказуемост на необходимите за неговото обслужване средства

През месец април бяха отчетени и леки промени в лихвената структура на дълга - делът на дълга с фиксирани лихви достигна 79.8% (спрямо 79.6% през март), а на дълга с плаващи лихви - 20.2% (при 20.4 % през март).

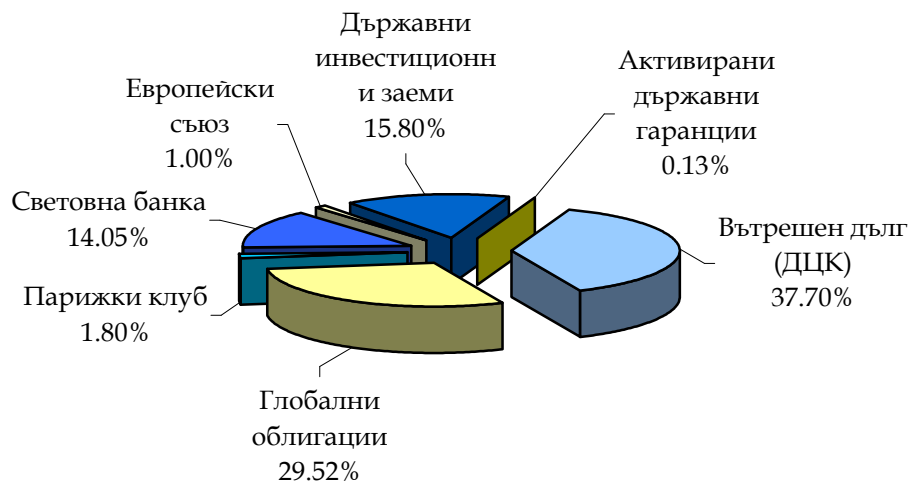
Лихвена структура на държавния дълг към 30 април

Портфейлната структура на държавния дълг е друг ключов показател за успешната политика при управлението на дълга

В структурата на дълга по видове инструменти и кредитори през април най-висок относителен дял заемаха задълженията свързани с ДЦК, емитирани на вътрешния пазар - 37.7%, следвани от глобалните облигации - 29.5%, държавните инвестиционни заеми - 15.8%, задълженията към Световната банка - 14.0%, задълженията към Парижкия клуб - 1.8%, Европейски съюз - 1% и активираните държавни гаранции - 0.1%.

Структура на държавния дълг по кредитори към 30 април

Изчерпателна информация за българския държавен дълг, включително месечни бюлетени и годишни прегледи, могат да бъдат намерени на Интернет страницата на българското Министерство на финансите:

<http://www.minfin.bg/en/statistics/?cat=2&from=0&fyear=0&to=0&year=0&dq=&pokaz=0>

За допълнителни въпроси или коментари, можете да се свържете с г-жа Милена Бойкова, директор на дирекция "Държавен дълг и финансови пазари", Министерство на финансите: email: M.Boikova@minfin.bg, тел. +359 2 9859 2450.